

Hóast trupulleikar av sparingini, so hava heilsusystirnar ikki mist mótið. Nógvar góðar lótur eru sjálvandi í gerandisdegnum hjá teimum, tá tær vitja familjur, sum hava fingið barn.

Tær vísa bert á, hvussu umstøðurnar eru hjá smábarnafamiljunum í eini tíð við trupulleikum og ótryggleika, sum framftíur kann fáa avleiðingar fyri upp-vaksandi ættarliðið. Vinstrumegin síggjast: Arndis Lindberg, Jøngerð Poulsen, Elsa Mortensen, Anna av Rana og Armgarð Mc Birnie

Skerdar framtíðarvónir

Føroyska heilsusystirskipanin er gjørd eftir somu reglum, sum í Danmark.

Har varð skipanin sett í gildi í 30'unum, júst tí samfelagsliga afturgongdin var so stór.

Tá varð mettt neyðugt at seta tiltøk í verk, sum kundu stuðla smábarnafamiljum, eitt nú at veita vegleiðing um kost o.a., eins og at stuðla og hjálpa teimum, sum høvdu tørv.

Tá var eisini endamálið við skipanini, tá hon varð stovnað í Føroyum fyrri 13 árum síðani, men síðani eru nógvar broytingar gjørdar, ella eisini hevur verið neyðugt at skerja virkisøkið, vegna sparringar.

Upprunaliga var arbeiðssetningurin at røkka øll børn frá tey vóru fødd, til tey fóru úr skúlanum, sum 16 ára gomul, men so víða hava vit ongantíð verið.

Bert í ávisum býarportum

Fyri tveimum árum síðani fór skúlaáknin úr starvinum í Havn, og eingin hevur søkt hetta starvið aftur. Seinast er avgjørt at Eysturskúlin og smábørnini har á leið, umframt børnini á Norðasta Horn, ikki

longur skulu fáa vitjan av heilsusystir. Hetta er liður í sparingini.

Vit hava bert arbeiðsorku at vitja heim við smábørnum og fylgja teimum og familjuni fyrsta árið!

Um foreldrin ikki fáa fleiri børn, síggja vit ikki hesi børnini aftur, fyrr enn tey koma í skúla seks ár seinni, um vit eru so heppin at okkara tænastrá ikki er niðurløgd á skúlanum til ta tíð.

Hetta siga heilsusystirnar í Havn, sum vit hava tosað við. Tær eru: Armgarð McBirnie, Elsa Mortensen, Arndis Lindberg, Anna av Rana og Jøngerð Poulsen.

Tær arbeiða í Suðurstreymi, sum er Havnin, Argir, Velbastað, Kirkjubøur, Heyst, Dímun, Nólsoy, Kaldbak, Sund, Syrdal og Norðadal.

Mugu hugsa um heildina

Hvussu kennist tað hjá tykkum, at skúla gevast at

vitja í heimum, har tit vita, at brúk er fyri tykkum?

Heilsusystirnar: - Undantøk eru sjálvandi, og eru familjur hart raktar av t.d. arbeiðsloysi og tvørandi umstøðum í heiminum, so royna vit at halda sambandið, hóast familjan býr í øki, har skipanin ikki virkar.

Eru dømi um, at avleiðingarnar av sparingini hava rakt familjurnar, sum tit ikki longur hava vitjað?

- Tað kann verða torført at fáa samband við júst tær familjur, sum hava brúk fyri okkara hjálp. Vit koma í nógv ymisk heim, og foreldrin kunnu verða so kroyst, at tey ikki orka at fá vitjan av okkum.

Vit hava kanska roynt at avtala tíð um vitjan, men tá vit koma letur eingin upp, ella eru fólkini úti.

Vit gevast tó ikki so, men royna aftur og aftur at fáa samband, men av tí at vit hava so nógv at

gera, fellur tað okkum oftani tungt at halda sambandið, tá áhugin ella orkan hjá familjunum er so lítil.

- Tá nýðist tað einstaka starvsfólkið at gera upp við seg sjálva og prioritera heildina. - Jú, vit hava m.a. seinni hoyrt um heim ið vóru uppløyst og um børn ganga fyri vág og vind. Tá er tað torført at góðtaka sparringar á einum øki sum okkara, ið hevur so stóran samfelagsligan týdning.

Ótrygg børn

- Tað er sum kunnugt tær ungu familjurnar, sum eru harðast raktar av sparingini í samfelagnum, hava kanska bygt hús og seinni mist arbeiðið. Tað er greitt, at familjulív og virki broytist munandi, í hesum tíðum og hevur óhepnar avleiðingar fyri smábørn og foreldur.

Heilsusystirnar arbeiða eisini í skúlanum. Tær skulu tosa við einstaka næmingin eina ferð árliga,

umframt at tær hava viðtalutíð ávíst tíðarskeið

- Í skúlanum tosa børnini ofta um, at nú fara tey at flyta til Noregs ella Danmarkar og aðrastaðni. Hetta eru møguleikar, sum foreldrin tosa um heima, og sum gera børnini ógvuliga ótrygg í dag.

Heilsurøktin er stovnurin hjá heilsusystrunum og heimasjúkrasysturum, og stovnurin hevur brúk fyri eykajáttan uppá 750.000 krónur.

Fyribils vita heilsusystirnar, at arbeiðsorkan verður skerd, vegna sparringar frá 1. september í ár. T.v.s. at 56 tíðum á tímatalvuni hjá teimum verða strikaðar.

Mammubóklar

Tað ber í sær, at tað er ivasamt um vit fáa skipað mammubólk aftur, sum upprunaliga var ein avleiðing av sparingum fyri trimum árum síðani, men sum vísti seg at verða ógvuliga væleydnað.

- Tá so nógvar mammur

eru saman, eru altíð nakrar, ið eru meira opin-skáraðar enn aðrar. Okkara royndir við mammubólkunum hava víst, at tað er lættari at fáa samband við kvinnur, tá tær eru saman og í felag stuðla hvørja aðra, seta spurningar og greiða frá egnu hugsanum og ivamálum, sum er ein partur av tí at fáa børn.

-Tað er so nógv sum leikar á hjá foreldrum, sum kanska fáa fyrsta barnið, og oftani tora tey ikki at spyrja okkum. Tær trupulleikar, sum koma við nýggja barninum eru oftani teir somu, og tí eru mammubólkir gagnligir í upplýsandi og vegleiðandi arbeiði okkara.

Familjur trívast illa

Heilsusystirnar eru samdar um at minni peningur er millum fólk, at rúsdrekka og skilnaðar trupulleikar eru størri í dag, enn fyrri fáum árum síðan.

Hóast heilsusystirnar síggja, hvussu tronglig figgjarkortini eru í einum heimi, so hava tær ikki møguleika at veita peningaliga hjálp. Tær kunnu bert tosa við foreldur og børn um trupuleikar, royna at bota

